

BRATISLAVA: 19. 2. 2018

ČÍSLO: 018/2018

VYBAVUJE: MGR. KOLLÁR, PHD.

STANOVISKO KOMISIE

(PREDBEŽNÉ PRIPOMIENKOVÉ KONANIE)

K NÁVRHU

ZÁKONA, KTORÝM SA MENÍ A DOPŔŇA ZÁKON Č. 461/2003 Z. Z. O SOCIÁLNOH POISTENÍ V ZNENÍ
NESKORŠÍCH PREDPISOV A KTORÝM SA MENIA A DOPŔŇAJÚ NIEKTORÉ ZÁKONY

I. Úvod: Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky dňa 2.februára 2018 predložilo Stálej pracovnej komisii na posudzovanie vybraných vplyvov (ďalej len „Komisia“) na predbežné pripomienkové konanie materiál *„Návrh zákona, ktorým sa mení a dopŕňa zákon č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov a ktorým sa menia a dopŕňajú niektoré zákony“*. Materiál predpokladá pozitívno-negatívne vplyvy na rozpočet verejnej správy, ktoré sú rozpočtovo zabezpečené; pozitívno-negatívne vplyvy na podnikateľské prostredie, vrátane pozitívno-negatívnych vplyvov na malé a stredné podniky; pozitívno-negatívne sociálne vplyvy a pozitívne vplyvy na informatizáciu.

II. Pripomienky a návrhy zmien: Komisia uplatňuje k materiálu nasledovné pripomienky a odporúčania:

K analýze vplyvov na rozpočet verejnej správy

V analýze vplyvov na rozpočet verejnej správy je kvantifikovaný vplyv na príjmy a výdavky rozpočtu verejnej správy v súvislosti so zavedením ročného zúčtovania v sociálnom poistení a súbežným poberaním dávky materského u otca a matky. Rozpočtovo nekrytý vplyv predkladateľ uvádza nulový.

Z časti 2.1.1. Financovanie návrhu vyplýva, že predpokladané zvýšené výdavky Sociálnej poisťovne v roku 2018 v sume 15,4 mil. eur súvisiace s aktualizáciou a úpravou informačných systémov Sociálnej poisťovne a zvýšením počtu zamestnancov z dôvodu zavedenia ročného zúčtovania budú vykryté navýšením výdavkov správneho fondu Sociálnej poisťovne v danom roku. Uvedené konštatovanie Komisia berie na vedomie.

Zároveň v súvislosti s negatívnymi vplyvmi na rozpočet verejnej správy v rokoch 2019 až 2021 Komisia žiada v časti 2.1.1. analýzy uviesť, že negatívne vplyvy na rozpočet budú riešené v rámci návrhu rozpočtu verejnej správy na roky 2019 až 2021.

V tabuľke č. 1 sa uvádza výpadok príjmov štátneho rozpočtu (kapitola VPS) v rokoch 2019 až 2021, ktorý je v rovnakých sumách uvedený v tejto tabuľke v časti Financovanie zabezpečené v rozpočte. Komisii nie je jasné z akých zdrojov

STÁLA PRACOVNÁ KOMISIA LEGISLATÍVNEJ RADY VLÁDY SLOVENSKEJ
REPUBLIKY NA POSUDZOVANIE VYBRANÝCH VPLYVOV

predkladateľ predpokladá krytie výpadku týchto príjmov. Obdobne je tomu aj pri verejnom zdravotnom poistení. Predmetné Komisia žiada upraviť, resp. objasniť.

V tabuľke č. 1 sa vo Financovaní zabezpečenom v rozpočte uvádza Sociálna poisťovňa v rokoch 2019 až 2021 s mínusovými hodnotami, čo je spôsobené tým, že do tohto výpočtu boli zahrnuté aj príjmy Sociálnej poisťovne. Vo Financovaní zabezpečenom v rozpočte Komisia žiada uvádzať iba výdavky rozpočtu Sociálnej poisťovne v príslušných rokoch, aby bolo zrejmé, že negatívny vplyv na výdavky je v plnej miere krytý v rámci rozpočtu Sociálnej poisťovne.

V tabuľke č. 1 predkladateľ v riadku „Vplyv na mzdové výdavky“ uvádza „osobné výdavky“, čo nie je v súlade s kvantifikáciou mzdových výdavkov uvádzanou v tabuľkách č. 4B, 4C a 5. Uvedené je potrebné zosúladiť.

Zároveň Komisia upozorňuje, že priemerný mzdový výdavkov uvádzaný v tabuľke č. 5 zodpovedá pri uvedenom počte zamestnancov 307 v rokoch 2019 až 2020 úrovni 833,77 eur v roku 2019, 875,36 eur v roku 2020 a 891,79 eur v roku 2021.

V analýze vplyvov predkladateľ uvádza, že návrh bude mať negatívny vplyv na výšku výnosu dane z príjmov fyzických osôb, ktorá predstavuje 100 % príjem územnej samosprávy, pričom nepopisuje spôsob krytia uvedeného negatívneho vplyvu. Zároveň predkladateľ nesprávne zaradil tento výpadok príjmu územnej samosprávy ako rozpočtovo krytý v tabuľke č. 1 v časti Financovanie zabezpečené v rozpočte. Komisia žiada doplniť spôsob krytia a opraviť príslušnú časť analýzy.

V analýze vplyvov v časti 2.2.4.1 Kvantifikácia príjmov Komisia žiada uviesť prečo má zavedenie ročného zúčtovania vplyv na príjmy už v roku 2018 (pravdepodobne kvôli novým zamestnancom Sociálnej poisťovne, čo nepriamo uvádza analýza v ďalšom texte), napriek tomu, že účinnosť zákona sa predpokladá až 1. 1. 2019.

Komisia žiada doplniť predpoklady, ktoré boli použité v časti 2.2.4.1 Kvantifikácia príjmov (str. 4) na odhad osôb, ktorých vymeriavací základ prekročí 7- násobok priemernej mzdy. Koľko bolo takýchto osôb v minulosti (v roku 2016), či sa očakáva nejaký prírastok v roku 2019 ako aj v ďalších rokoch, na ktoré doložka vplyvov kvantifikuje dopady?

V rovnakej časti Komisia žiada doplniť, aké predpoklady a východiská boli použité pri kvantifikácii vplyvu zavedenia ročného zúčtovania na príjmy jednotlivých typov poistenia na roky 2019 až 2021.

- a) Aký rast miezd bol použitý pri skupine dotknutej ročným zúčtovaním (vysokoprijemné osoby, ktoré po zavedení ročného zúčtovania zaplatia na sociálnych odvodoch viac) a aký rast priemernej mzdy sa očakáva vzhľadom na výšku maximálneho ročného vymeriavacieho základu? Komisia žiada aktualizovať podľa prognózy makroekonomického výboru, ktorá bola zverejnená 2. februára 2018.
- b) Ako bol zohľadnený druhý dôchodkový pilier, z čoho vychádzala kvantifikácia pri predpoklade podielu sporiteľov medzi dotknutými

STÁLA PRACOVNÁ KOMISIA LEGISLATÍVNEJ RADY VLÁDY SLOVENSKEJ
REPUBLIKY NA POSUDZOVANIE VYBRANÝCH VPLYVOV

osobami? Bol použitý odhad (aký?) alebo sa vychádzalo z individuálnych údajov? Predpokladá sa nejaký prírastok sporiteľov v druhom dôchodkovom pilieri v dotknutej skupine osôb v ďalších rokoch?

Komisia žiada doplniť informáciu o tom, ako bola kvantifikovaná potreba dodatočných zamestnancov SP z titulu zavedenia ročného zúčtovania v roku 2018 ako aj v nasledujúcich rokoch. Rovnako žiada doplniť predpokladaný počet ročných zúčtovaní, ktoré bude musieť SP vykonať a zároveň bude ročné zúčtovanie mať vplyv na zaplatené odvody (35,4 tisíc vysokopriemových + 103 tis. študentov a dôchodcov+ 74 tis. SZČO?). Koľko ročných zúčtovaní sa predpokladá na jedného nového zamestnanca SP? Budú títo noví zamestnanci potrební celoročne aj napriek tomu, že ročné zúčtovanie bude pravdepodobne sústredené do niekoľkých mesiacov roka (od mája do septembra/októbra)?

Komisia žiada doplniť informácie o spôsobe výpočtu a predpokladoch použitých pri vyčíslení potreby dodatočných nákladov na energie, voda a komunikácie vo výške 3,35 mil. eur. Ide o náklady na poštovné? Rátalo sa aj s elektronickou komunikáciou? Ako bola zohľadnená skutočnosť, že elektronická schránka bude povinná pre všetky právnické osoby od mája 2018?

Do tabuľky „Prehľad príjmov v závislosti od legislatívnej úpravy“ na str. 4 Komisia navrhuje doplniť do popisu posledných dvoch riadkov tabuľky, že ide o nových zamestnancov Sociálnej poisťovne.

V časti 2.2.4.2 Komisia navrhuje v prvej zátvorke slovo preplatky nahradiť slovom doplatky, pretože z pohľadu dávok ide o doplatenie už vyplatenej dávky na skutočnú výšku dávky po zohľadnení ročného zúčtovania. Na rovnakom mieste tiež navrhuje nahradiť slovo nedoplatky slovom preplatky, pretože z pohľadu dávok predstavuje pozitívny rozdiel medzi vyplatenou dávkou a skutočnou dávkou po zohľadnení ročného zúčtovania. Veta je v aktuálnom znení napísaná nejasne.

V časti o materskej dávke na str. 5 Komisia žiada uviesť z čoho vychádza predpokladané zvyšovanie počtu osôb so súbežným poberaním dávky materské o 40 % v rokoch 2020 a ďalej. Komisia vidí významné riziko v tom, že počet otcov, ktorí požiadajú o súbežné poberanie môže byť podhodnotený. V prvom roku 2019 počet osôb poberajúcich súbežne dávku materské vychádza z počtu zamietnutých žiadostí, čo ale nemusí identifikovať, všetkých potenciálnych žiadateľov. Vzhľadom na fakt, že SP všetky tieto žiadosti v minulosti zamietala, dá sa predpokladať, že časť záujemcov o poberanie súbežnej dávky ani nežiadala. Komisia odporúča pri kvantifikácii zohľadniť počet párov s 2 a viac deťmi do troch rokov.

III. Záver: Stála pracovná komisia na posudzovanie vybraných vplyvov vyjadruje

súhlasné stanovisko s návrhom na dopracovanie

s materiálom predloženým na predbežné pripomienkové konanie s odporúčaním na jeho dopracovanie podľa pripomienok v bode II.

STÁLA PRACOVNÁ KOMISIA LEGISLATÍVNEJ RADY VLÁDY SLOVENSKEJ
REPUBLIKY NA POSUDZOVANIE VYBRANÝCH VPLYVOV

IV. Poznámka: Predkladateľ zapracuje pripomienky a odporúčania na úpravu uvedené v bode II a uvedie stanovisko Komisie do doložky vybraných vplyvov spolu s vyhodnotením pripomienok.

Ing. Rastislav Chovanec, PhD.
predseda Komisie